

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ МИТНОГО ПОСТАУДИТУ

IMPROVEMENT OF THE RISK MANAGEMENT SYSTEM AS A COMPLEX ORGANIZATION AND A CUSTOM POST-AUDIT MANAGEMENT

УДК 338.246.025.2

Тимрієнко І.Ю.

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
обліку і оподаткування
Вінницький навчально-науковий
інститут

Национального університету державної
фіскальної служби України

Марчук М.В.

студент
Вінницький фінансово-економічний
університет

Мусячук А.В.

студент
Вінницький фінансово-економічний
університет

Мета даного дослідження полягає у визначенні та розкритті теоретичних основ, особливостей і механізмів здійснення митного постаудиту в Україні в умовах удосконалення системи митного контролю та її адаптації до нових світогосподарських тенденцій. У статті здійснено аналіз та комплексне дослідження особливостей регулювання відносин, що виникають під час здійснення різних форм митного постаудиту, а також впливу принципу вибірковості митного постаудиту, заснованого на використанні системи управління ризиками, на спрощення процедури та скорочення часу проведення митного контролю. Доведено, що вдосконалення методів митного постаудиту з метою підвищення економічної ефективності його проведення має носити комплексний характер, включати інтегровану систему вирішення виявлених проблем правового, організаційно-технічного та інформаційного характеру. Тільки у цьому разі можливе створення ефективної бази митного постаудиту.

Ключові слова: митні органи, митний контроль, митний постаудит, митне оформлення, система управління ризиками, спрощені митні процедури.

Цель данного исследования состоит в определении и раскрытии теоретических

основ, особенностей и механизмов осуществления таможенного постаудита в Украине в условиях совершенствования системы таможенного контроля и ее адаптации к новым мирохозяйственным тенденциям. В статье проанализированы особенности регулирования отношений, возникающих при осуществлении различных форм таможенного постаудита, а также влияние принципа избирательности таможенного постаудита, основанного на использовании системы управления рисками, на упрощение процедуры и сокращение времени проведения таможенного контроля. Доказано, что совершенствование методов таможенного постаудита с целью повышения экономической эффективности его проведения должно носить комплексный характер, включать интегрированную систему решения выявленных проблем правового, организационно-технического и информационного характера. Только в этом случае возможно создание эффективной базы таможенного постаудита.

Ключевые слова: таможенные органы, таможенный контроль, таможенный постаудит, таможенное оформление, система управления рисками, упрощенные таможенные процедуры.

The purpose of this study is to identify and disclose the theoretical foundations, features and mechanisms for the implementation of customs post-audit in Ukraine in the context of improving the system of customs control and its adaptation to new world economic trends. The article analyzes the peculiarities of regulation of relations arising in the implementation of various forms of the customs post audit, as well as the influence of the principle of selectivity of the customs post audit based on the use of the risk management system, to simplify the procedure and reduce the time for customs control. It is proved that the improvement of the methods of the customs post audit in order to increase the economic efficiency of its conduct should be comprehensive, include an integrated system for solving the identified problems of a legal, organizational, technical and informational nature. Only in this case it is possible to create an effective base of the customs post audit. Adapt your risk management system in the United States to help you with your knowledge of the area. development of information for local governments with the help of the oftenmannya available information and information for export and operating operations, and the possibility of exporting goods to Ukraine, as well as a result of a performance, as a result of the performance, as a result of the results of the export to Ukraine, as well as a result of the performance, and the result of the performance reduction of the human factor in the process of subcontrol control with the method of automation of the robotics system; Compliance with the legislative legislation, the development of regulatory and legal protection of the system and the management of rizikas, such as the development of real estate. Based on the analysis of the customs control algorithm after release of goods in foreign countries and the algorithm of the customs post of audit in Ukraine, the conclusion was drawn about their differences: customs audit in foreign countries is carried out on the basis of the distribution of participants of foreign economic activity using a perspective risk management system, the use of prior notification of the participants of foreign economic activity for self-indicating mistakes, as well as widespread use of audit standards.

Key words: customs authorities, customs control, customs post audit, customs clearance, risk management system, simplified customs procedures.

Постановка проблеми. Тенденції лібералізації міжнародної торгово-економічної діяльності та інтернаціоналізації практично всіх галузей суспільного відтворення призводять до повного усунення та мінімізації, а де це неможливо – до гармонізації та уніфікації торгово-тарифних і митних обмежень. У даному разі митно-тарифна система з її адміністративними та економічними важелями впливу знаходиться у центрі світогосподарських процесів. Унаслідок проведення ліберальної торгової політики, вдосконалення та уніфікації процесів митно-тарифного регулю-

вання та контролю докорінно змінюються старі й визначаються нові пріоритети митної діяльності. Одним із них на сучасному етапі розвитку є митний постаудит (МПА).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Низку важливих положень, що стосуються економічних аспектів митного постаудиту, представлено в роботах учених-економістів: С.Б. Крухмальова, Т.С. Єдинак, А.М. Поддєрьогіна, Б.Ф. Усач, І.В. Співака, М.Т. Білухи та ін. Праці перерахованих та інших авторів дали змогу осмислити і розкрити специфіку досліджуваної теми.

Постановка завдання. Мета даного дослідження полягає у визначенні та розкритті теоретичних основ, особливостей і механізмів здійснення митного постаудиту в Україні в умовах удосконалення системи митного контролю та її адаптації до нових світогосподарських тенденцій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Прискорення євроінтеграційних процесів в Україні, збільшення торгівлі з європейськими країнами зумовлюють постійний пошук шляхів для більш ефективного здійснення митної справи в Україні, а також підвищення рівня національної та зовнішньоекономічної безпеки країни. Інтенсивність інтеграції України у світовий економічний простір суттєво залежить від якості її митної політики. Митне регулювання повинно гармонійно поєднати реалізацію фіскальної функції із забезпеченням конкурентоспроможності національної економіки в умовах сучасної глобалізації.

Необхідною умовою реалізації політичних та соціально-економічних перетворень в Україні є поступове приведення системи митного контролю до рівня європейських стандартів. Сьогодні перед державою гостро стоїть питання пошуку нових підходів до організації митного контролю над зовнішньоекономічними операціями.

Відповідно до Митного кодексу ЄС, митний контроль – це «певні дії митних органів з метою забезпечення правильного застосування митного та іншого законодавства, що регулює ввезення, вивезення, транзит, передачу, зберігання і кінцеве використання товарів, що переміщуються між митною територією Співтовариства та іншими територіями, та наявність і пересування в межах митної території товарів, що не походять зі Співтовариства, та товарів, поміщених під режим випуску для внутрішнього споживання» [1].

Під час проведення митного контролю митні органи виходять з принципу вибірковості й обмежуються тільки тими формами митного контролю, які є достатніми для забезпечення дотримання митного законодавства Європейського економічного союзу, контроль виконання якого покладено на митні органи.

У цьому дослідженні нас цікавить так званий «наступний» митний контроль, який насправді є митним контролем після випуску товарів. Аналізуючи сучасні міжнародні підходи до організації митного контролю після випуску товарів, можна дійти висновку, що сьогодні пріоритетним є проведення такого контролю на основі методів аудиту.

У документах Всесвітньої митної організації поряд із терміном «митний контроль на основі методів аудиту» широке поширення отримали поняття «постмитний аудит» та «аудит після митного очищення» (англ. post-clearance audit), що позначають діяльність, спрямовану на запобігання і виявлення порушень митного законодавства з

метою визначення суми недоїмки або надмірно сплаченої суми.

Необхідно зауважити, що митний постаудит як форму митного контролю було започатковано Конвенцією про гармонізацію та спрощення митних процедур 1973 р. (Київська конвенція), норми якої набрали чинності та стали обов'язковими для України 15 вересня 2011 р.

Всесвітня митна організація, наголошуючи на необхідності використання постаудиту як форми митного контролю задля скорочення часу митного оформлення, а також зменшення бюрократичних та корупційних проявів під час виконання митних формальностей, розробила Методичні рекомендації з митного постаудиту (WCO – Guidelines for Post-clearance audit, 2012 р.), що містять фактично покрокову інструкцію щодо запровадження та використання такої форми митного контролю країнами – членами ВМО (сьогодні – 182 країни). Такі методичні рекомендації містять поради для визначення критеріїв ризиків та потенційних об'єктів для проведення перевірок, пропонують методи та інструменти їх здійснення та аналізу результатів, визначають кваліфікаційні вимоги, першочергові права та обов'язки аудиторів, висвітлюють обмеження для застосування постаудиту [2].

Україною 5 жовтня 2006 р. підписано Міжнародну конвенцію про спрощення і гармонізацію митних процедур, в якій передбачено обмеження митного контролю із застосуванням методу аналізу ризиків для визначення товарів, що підлягають перевірці. При цьому система митного контролю базується на основі методів аудиту, обсяг застосування яких може розподілятися на різних етапах перевірки (рис. 1).

Принцип митного постаудиту (post-clearance audit) можна висловити відомою фразою «довіряй, але перевіряй». Мається на увазі те, що відповідні митні процедури підлягають застосуванню не в пункті пропуску, під час безпосереднього переміщення товарів чи у митниці призначення/відправлення, а після завершення їх митного оформлення та випуску у вільний обіг.

Поняття «митний постаудит» можна визначити як сукупність заходів, що здійснюються митними адміністраціями та їхніми посадовими особами після випуску товарів у вільний обіг для встановлення точності та достовірності відомостей, зазначених у митних деклараціях, своєчасності та повноти сплати митних платежів та дотримання встановлених заходів нетарифного регулювання шляхом вивчення відповідних документів суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності (бухгалтерських та облікових книг і записів, бізнес-систем та комерційних даних), що ведуться та зберігаються суб'єктами відповідно до національного законодавства.

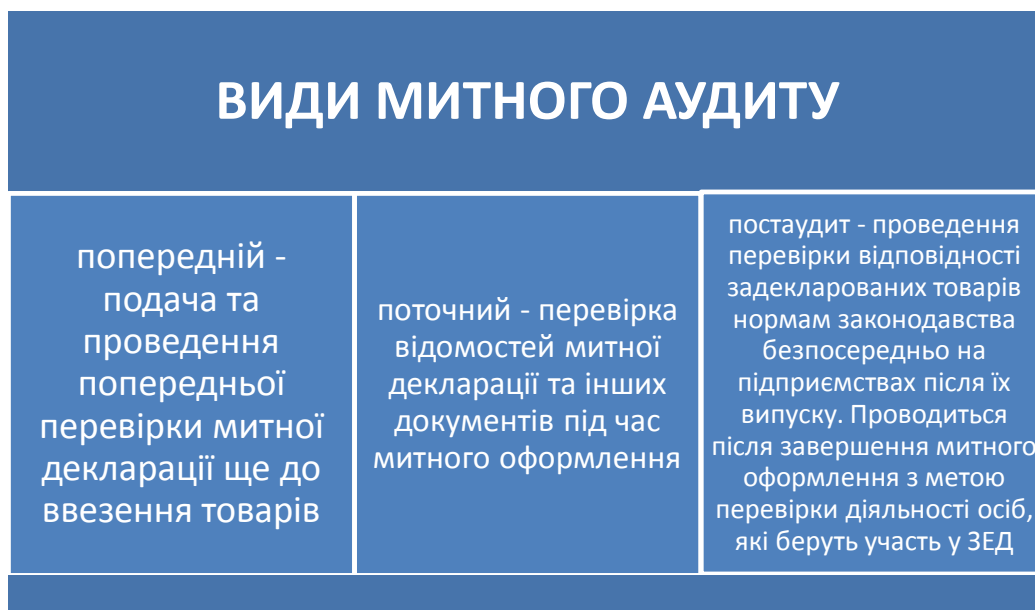


Рис. 1. Класифікація митного аудиту

Своєю чергою, Всесвітня митна організація пропонує визначення процесу постмитного аудиту як структурованого вивчення відповідних комерційних бізнес-систем, контрактів, фінансових і нефінансових звітів, фізичних запасів товару та інших активів, як засіб вимірювання і поліпшення норм відповідності технічним стандартам [3, с. 70].

Значимість митного постаудиту як інструменту регулювання розвитку економіки України характеризують показники державного бюджету в частині його наповнення донарахованими і стягнутими митними платежами, штрафами за результатами проведення митних перевірок.

Протягом 2017 р. найбільше донараховано сум за порушення вимог митних режимів та заниження митної вартості.

Зокрема, питома вага донарахованих у 2017 р. сум у розрізі виявлених порушень становить:

- 42% – порушення вимог митних режимів (87,6 млн. грн.);
- 32% – заниження митної вартості товарів (67,3 млн. грн.);
- 13,5% – порушення вимог правил класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД (28,4 млн. грн.);
- 8,3% – неправомірне застосування пільг (17,3 млн. грн.);
- 4,4% – інші порушення митного законодавства (9,2 млн. грн.) [4].

Таких показників удалося досягти за рахунок:

- здійснення ризико-орієнтовного підходу до відбору об'єктів перевірки виходячи з результатів аналізу зовнішньоекономічних операцій підприємств із застосуванням системи аналізу та управління ризиками;
- можливості окремого щоквартального планування перевірок із питань митної справи по розділу С плану-графіку;

- підвищення ефективності взаємодії, налагодження обміну інформації з департаментами митного напрямку;

- підвищення якості контрольно-перевірочної роботи;

- закінчення дії мораторію на проведення документальних перевірок підприємств з обсягом доходу до 20 млн. грн. (діяв у 2015–2016 рр.).

Ключовим етапом під час проведення митного контролю після випуску товарів є вибір об'єктів митного контролю. Визначення об'єктів для митних перевірок проводиться з використанням системи управління ризиками (СУР) на підставі власної аналітичної роботи підрозділів, які здійснюють митний контроль після випуску товарів, інформації, що надходить від функціональних підрозділів митних органів у формі інформаційно-аналітичних довідок, інформації правоохоронних підрозділів митних органів, а також інформації інших державних і контролюючих органів.

Даний етап має бути результатом комплексного аналізу діяльності учасників ЗЕД, митних брокерів та інших осіб, пов'язаних із зовнішньоторговельними операціями, що вказує на значний ступінь ризику порушення митного законодавства, передусім фінансового, під час митного оформлення.

У Концепції створення, впровадження і розвитку системи аналізу та керування ризиками митним ризиком називається вірогідність недодержання норм митного законодавства. «Аналіз ризику – це систематичне використання митними органами наявної у них інформації для визначення обставин та умов виникнення ризиків, їх ідентифікації й оцінки ймовірних наслідків недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи» [8, с. 182]. Але, на нашу думку, поняття



Рис. 2. Ефективність митного пост аудиту в 2017 р.

митного ризику повинно бути доповнено таким компонентом ризику, як величина втрат, оскільки під час аналізу ситуації та визначення її як ризикової посадові особи органів митних органів беруть до уваги не тільки вірогідність її настання, а й потенційну економічну чи іншу шкоду, яка можлива у разі її виникнення. Відповідно до Концепції, аналіз ризиків передбачається проводити в рамках таких етапів (рис. 3) [5, с. 149].

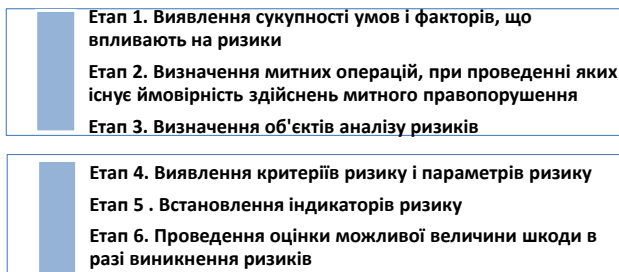


Рис. 3. Етапи аналізу ризику в рамках Концепції

Незважаючи на проведену роботу, пов'язану з формуванням єдиних підходів до управління ризиками та уніфікації національної СУР, залишаються актуальними проблеми недостовірного декларування товарів, заниження митної вартості, правильності класифікації та обґрунтованості надання митних пільг і преференцій, у тому числі в рамках застосування СУР [6, с. 78].

Законодавчо регламентованої методики відбору митними органами суб'єктів ЗЕД для перевірки, на жаль, не створено. На практиці такий відбір здійснюється двома методами: спеціального відбору та випадкового відбору.

Відповідно до Наказу ДМСУ № 435 від 27.05.2007, яким затверджено «Положення про

систему аналізу й селекції факторів ризику під час визначення окремих форм митного контролю», критерії ризику згруповано так (рис. 4).

У групі ризиків, пов'язаних зі здійсненням окремих зовнішньоекономічних операцій, доцільно розглядати основні індикатори:

- товари, обсяги ввезення яких за даними митної статистики України значно перевищують обсяги їх вивезення за даними митних статистик країн-контрагентів;

- товари, щодо яких є інформація про відсутність виробництва або товари, виробництво яких є нехарактерним для певної країни;

- різниця між брутто і нетто вагою товарів, що перевозяться, відмінна від загальноприйнятої;

- заявлена митна вартість товарів значно відрізняється від ціни ідентичних чи подібних (аналогічних) товарів під час їх увезення на митну територію України [7, с. 45].

До групи ризиків за особами, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, слід відносити ідентифікатори, що характеризують кожну конкретну особу, яка містить ознаки сумнівності або, навпаки, може підпадати під спрощену митну процедуру.

Таким чином, критерії ризиків за особами, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, є загальними та вказують на необхідність поглибленого контролю безпосередньо конкретного декларанта незалежно від здійснюваної ним операції, а критерії щодо ризиків, пов'язаних зі здійсненням окремих зовнішньоекономічних операцій, указують на конкретну сумнівну ознаку операції, на яку слід звернути підвищену увагу.

Використовуючи метод відбору з урахуванням інформації, визначеної за критеріями ризиків,

посадові особи митниці можуть домогтися значного підвищення показників ефективності митного постаудиту одночасно зі скороченням кола підприємств, що підлягають перевірці.

Якщо розглянути всі етапи здійснення митних операцій і ризики, які можуть бути на них виявлені, то можна сформуванати таку таблицю (табл. 1).

Як видно з таблиці, що відображає розподіл ризиків по етапах здійснення митних операцій, усі ризики можна поділити на дві групи:

1. Загальні ризики – ризики, які виявляються на більше ніж на одному етапі здійснення митних операцій.

2. Специфічні ризики – ризики, які проявляються лише на одному етапі здійснення митних операцій.

Можна сказати, що вирішальне значення для управління ризиками під час митного контролю мають три етапи здійснення митних операцій: прибуття, декларування товарів і транспортних засобів і митний постаудит. Тут швидко можна виявити і мінімізувати найбільш небезпечні для економіки ризики:

- контрабандні ризики;
- ризик недекларування та недостовірного декларування;
- ризик недотримання заборон та обмежень як економічного, так і неекономічного характеру [8, с. 182].

У результаті здійснюється перехід від «тотального» митного контролю на етапі митного декларування до митного контролю після випуску товарів,

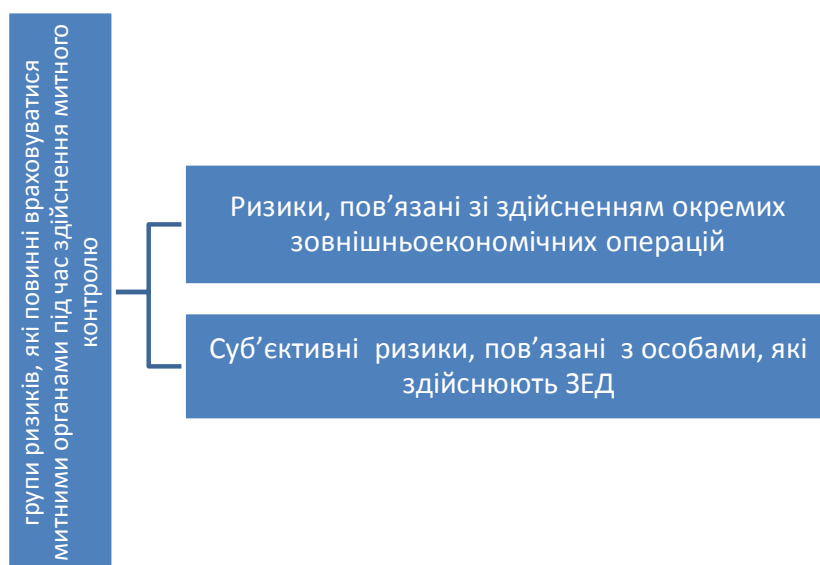


Рис. 4. Класифікація груп критеріїв ризику

Таблиця 1

Виявлення ризиків на етапах здійснення митних операцій

№	Зміст на номер статті Митного Кодексу України [3]	Прибуття	Митний транзит	Склад тимчасового зберігання	Декларування	Митний пост-аудит
1	Ст. 468	+	+	+		
2	Ст. 469	+	+	+	+	
3	Ст. 470	+	+	+		
4	Ст.471	+	+			
5	Ст.472				+	+
6	Ст. 473	+			+	+
7	Ст. 474	+		+	+	+
8	Ст. 475				+	+
9	Ст. 476	+	+	+		+
10	Ст. 477	+	+	+	+	+
11	Ст.478			+	+	+
12	Ст. 481	+	+		+	+
13	Ст.482	+	+		+	+
14	Ст. 483	+			+	
15	Ст. 484	+				
16	Ст. 485	+	+	+	+	+

спрямованому в тому числі на профілактику правопорушень.

Разом із тим інститут митного постаудиту має й низку недосконалостей, що стосуються безпосередньо організації його проведення і технічного забезпечення.

Аналізуючи алгоритм митного контролю після випуску товарів у зарубіжних країнах і алгоритм митного постаудиту в Україні, можна зробити висновок про їх відмінності: митний аудит у зарубіжних країнах здійснюється на основі розподілу учасників ЗЕД із використанням перспективної системи управління ризиками, застосування попереднього повідомлення учасників ЗЕД для самостійної вказівки ними на помилки, а також широкого використання стандартів аудиту.

Реалізація митного постаудиту в зарубіжних державах будується на активному використанні системи управління ризиками, тоді як в Україні часто відбір об'єктів перевірок і перевірених осіб відбувається на основі інтуїтивних методів.

Сучасна система управління ризиками в Україні характеризується слабкими темпами автоматизації процесів, у зв'язку з чим основна аналітична робота все ще здійснюється посадовими особами митних органів, що не відповідає поточним реаліям і сформованою у світі системою організації митного постаудиту.

З огляду на те, що роль системи управління ризиками полягає не тільки в посиленні митного контролю, а й у його спрощенні, навряд чи можна сказати, що вітчизняна система управління ризиками справляється із цим завданням належним чином.

Удосконалення системи управління ризиками в частині організації та проведення митного постаудиту для її повномасштабної використання представляється ефективним за такими напрямками:

1. Модернізація інформаційних і аналітичних систем митних органів, що забезпечують реалізацію системи управління ризиками під час контролю на етапі митного постаудиту.

2. Розвиток інформаційного обміну з митними службами іноземних держав із метою отримання достатньої інформації щодо експортно-імпортних операцій, зокрема про вартість експортованих до України товарів, а також про результати митного контролю.

3. Зниження впливу людського чинника в процесі подальшого контролю з метою автоматизації технології роботи системи управління ризиками.

4. Удосконалення митного законодавства, розроблення нормативно-правового забезпечення застосування системи управління ризиками, що відповідає сучасним реаліям.

Висновки з проведеного дослідження. Підводячи підсумки, можна сказати, що вдосконалення методів митного постаудиту з метою

підвищення економічної ефективності його проведення має носити комплексний характер, включати інтегровану систему вирішення виявлених проблем правового, організаційно-технічного та інформаційного характеру. Тільки у цьому разі можливе створення ефективної бази митного постаудиту.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Митний кодекс Співтовариства : Регламент (ЄС) № 450/2008 Європейського парламенту та Ради від 23 квітня 2008 р. *База даних «Законодавство України»*. URL: <http://kompmp.rada.gov.ua> (дата звернення: 17.02.2019).
2. Крухмальов С.Б. Концепція проведення ефективного постаудит-контроля і впровадження упрощеної процедури контролю таможенної стоимости. *Доклад от 05.02.2014*. URL: <http://rada.minrd.gov.ua/analitichni-materiali> (дата звернення: 16.02.2019).
3. Єдинак Т.С. Постмитний аудит як фактор забезпечення економічної безпеки країни: зарубіжний досвід та українська перспектива. *Вісник Академії митної служби України*. 2008. № 4. С. 70–76.
4. Статистичний щорічник України за 2017 рік / за ред. О.Г. Осауленка. Київ : Державна служба статистики України, 2018. 534 с.
5. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент : практикум. Київ : КНЕУ, 2015. 335 с.
6. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами. Київ : Знання, 2005. 247 с.
7. Співак І.В. Технології митного контролю доцільно удосконалити. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2010. № 2(6). С. 146–150.
8. Білуха М.Т. Митний контроль: організація і методологія. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2016. № 1(64). С. 181–187.

REFERENCES:

1. Database "Legislation of Ukraine" (2008) *Mytnyi kodeks Spivtovarystva: Rehlament (leS) № 450/2008 Yevropeiskoho parlamentu ta Rady vid 23 kvitnia 2008 roku* [Community Customs Code: Regulation (EC) No 450/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008]. Available at: <http://kompmp.rada.gov.ua> (accessed 17 February 2019).
2. Kruhmal'ov S.B. *Konceptsiya provedeniya ehffektivnogo post-audit kontrolya i vnedrenie uproshchennoj procedury kontrolya tamozhennoj stoimosti* [The concept of an effective post-audit control and the introduction of a simplified procedure for monitoring the customs value]. Available at: <http://kompmp.rada.gov.ua> (accessed 16 February 2019).
3. Iedynak T. S. (2008) *Postmytnyi audyt yak faktor zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky krainy: zarubizhnyi dosvid ta ukrainska perspektyva* [Post-war audit as a factor in ensuring the country's economic security: foreign experience and Ukrainian perspective]. *Bulletin of the Academy service of Ukraine*, vol. 2, no. 4, pp. 70–76.

4. Osaulenka O. G. (ed.) (2017) *Statistical schorichnik Ukraine for 2017* [Statistical Yearbook of Ukraine for 2017]. Kyiv: State Statistics Service of Ukraine. (in Ukrainian)

5. Podderohin A. M. (2015) *Finansovyi menedzhment: praktykum* [Financial Management: Workshop]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)

6. Usach B. F. (2005) *Audyt za mizhnarodnymy standartamy* [Audit for international standards]. Kyiv: Znannya. (in Ukrainian)

7. Spivak I.V. (2010) Tekhnolohii mytnoho kontroliu dotsilno udoskonalyty. [Customs control technologies should be improved]. *Newsletter of the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute*, vol. 2, no. 6, pp. 146–150.

8. Bilukha M.T. (2016) Mytnyi kontrol: orhanizatsiia i metodolohiia. [Customs control: organization and methodology]. *Science Bulletin of the National University DPS of Ukraine (economics, law)*, vol. 1, no. 64, pp. 181–187.

Timrienko Irina

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Senior Lecturer at Department of Accounting and Taxation
Scientific and Educational Institute
National University of the State Fiscal Service of Ukraine

Marchuk Marina

Student
Finance and Economics University of Vinnitsa

Musichik Aliona

Student
Finance and Economics University of Vinnitsa

IMPROVEMENT OF THE RISK MANAGEMENT SYSTEM AS A COMPLEX ORGANIZATION AND A CUSTOM POST-AUDIT MANAGEMENT

The purpose of the article. The Customs post is relatively new to the Ukrainian customs system of developed countries, and the customs control system is characterized by a number of positive moments aimed at accelerating the unhindered movement of goods to where the final consumer and production are waiting for them. The best practices in the world show that customs control after customs clearance is a necessary tool for introducing most trade facilitation measures. The purpose of this study is to identify and reveal the theoretical foundations, peculiarities and mechanisms of the implementation of customs statistics in Ukraine in the context of improving the system of customs control and its adaptation to new global economic trends.

Methodology. To achieve the goal and solve the problems in preparing the study used general scientific methods of study: the dialectical method of cognition, which involves the objectivity and comprehensiveness of knowledge of the phenomena under study, complex, systemic, comparative law, formal-logical, normative-logical, economic, philosophical and others

The provisions and conclusions contained in the article are based on the study of international conventions, treaties and agreements, the Constitution of Ukraine, laws and other normative legal acts, as well as practices of the application of legislation regulating customs control relations. Materials of scientific and practical conferences, statistical and informational-analytical data are used.

Results. Improving the risk management system in terms of organizing and conducting a customs audit post for its full-scale use seems to be effective in such areas as modernization of information and analytical systems of customs bodies that ensure implementation of the risk management system in the control at the stage of the customs post of audit; development of information exchange with the customs services of foreign states in order to obtain sufficient information on export-import operations, in particular on the value of goods exported to Ukraine, as well as on the results of customs control; reduction of the influence of the human factor in the process of further control in order to automate the technology of the risk management system; improvement of customs legislation, development of normative and legal support for application of risk management system that corresponds to modern realities.

Practical implications. The theoretical and practical significance of the results of the research is determined by the novelty of the issues raised and the solutions proposed. The theoretical substantiation and conclusions presented in this study can be used to improve the quality level of customs legislation, and the provisions contained in the work, it is expedient to apply in the practical activities of customs authorities and participants in foreign trade.

Value/originality. Summing up, we can say that improving the methods of the customs post of audit in order to increase the cost-effectiveness of its conduct should be complex, including an integrated system for solving the identified problems of law, organizational, technical and informational nature. Only in this case, it is possible to create an effective base of the customs post of audit.